

Wõta ja loe!

№ 5. — 5. aastakäik.

Elus kõik — surmas mitte midagi!

Loe Lunka 16:19–31.

Juutidel, eriti variseeridel, oli üldine arusaamine, et inimesed, kes olid rikkad ja hea elufärjega siin elus, olid ka iseõigustatud kodanikud Jumala riigis, kuna, wastupidi, paganad ja kannatajad jäid sellest välja. Et õtendada seda määrkästust jutustas Õnnistegija tähendamissoona rikkast mehest ja waehest Laatsaruselt.

See pilt on litgutaw ja ärataw. Teeme hästi, kui hoolega pühkame meeles pidada selle õpetused. See on tõeline pilt elust ja sobib veel tänagi tuhandeis ja taas tuhandeis olukorris. See näitab, inimene võib olla õnnelik elus ilma wälise heaoluta ning omandada selliseid tseelu wäärtusi, mis kindlustawad talle kodaniku õigused taewas. Ja teistalt, võib inimene omandada kõik siin elus, kuid hoida ja kasutada seda nii, et tal surres pole midagi ja ta peab hukkuma igawesti.

Kuidas on võimalik, et inimene, kellel on kõik eluõnne eeldused ja võimalus teha teistgi õnnelikuks, võib surres olla nii waene, et tal pole midagi? Sellele letame wastuse uurides rikka mehe elu.

1. Ta elas mõteldes ainult käesolewale ajale. Tal oli kõige järel otjustades wäga hämarad ettekujutused elust peale surma. Sellepärast tahtis ta niisid saada elust kõik, mis elu pakkus. „Inimene elab waid ükskord“, see näis olewat ta tunnusõnaks siin. Elu tarkus oli tema meelest elu maitsmine, nii kuidas kõikide aegade naudinguhimulistel inimestel. Ta „elas igapäew rõõmsasti ja suuresti“ ja rõiwastus purpuri ja kallid linase ritetega ja oli kindlasti ümbritsetud rõõmsasti ja teda austawatst sõpradest. Tal on palju sarnaseid, kuid veel enam selliseid, kelles pole soow elada samuti, kuid kellel puuduwad selleks võimalused. Elu naudingud on nende meelest kõrgeim õnn.

On selge, et seesugusil inimesil ei ole aega ega tahtetki mõelda Jumalale ja ta sõnale. See ju peale selle teeks rahutuks nende südametunnistuse ning teeks wõimatuks elunaudingute rõõmupidusid pidada. Jumal ja igawik ei tähenda neile midagi. Neil on ju kõik siinjes elus. Kuid Jumala kohus ootab neidki.

2. Ta elas tsekat elu. Mis hoolis rikas mees inimestest ja elust wäljaspool tseennast. Waesed, haiged ja töötud olid kaugel ära ta harrastuspiirest. Ei ta näiteks kunagi mõelnud wae-sele ja haigele Laatsarusel oma ukse ees ja sellele mida see wajak. Ei, ta mõtles waid tseendale ja oma naudingutele.

Ras pole ka meie ajal palju feesuguseid, kes selles asjas on rikka mehe sarnased? Ruidas on võimalik, et end kristlastiks tunnistavad inimesedki mõivad elada külluses, kui kümned tuhanded on leiwata ja töötta. Ras mitte Jumala kohus ei taba neid, kes peawad kinni waese leima? Nii kui tulekirjal seisawad meie ees seda mõeldes õnnistegija sõnad Matt. 25: 42: „Minul oli nälg ja teie ei annud mulle süüa . . . olin alasti ja te ei katnud mind jne.“ Ja siis lõppotsus. — „Minge minust ära teie äraneetud!“

3. Ta ei hoolinud. Isjand a kutseist ega mõim alustist. Isjand oli tahtnud armastuses äratada seda naudinguhimulust meest mõtlema, mis ta rahuks waja oli. Ta oli juhatanud Laatsaruse ta ukse ette, et kinkida talle võimaluse halastuse näitamiseks, milles ise oleks mõinud maitseda seda õnnistust ja rõõmu, mis abitu kaasnimese aitamise toob aitamisele endale. Do, kui palju võimalusi tal oleks olnud! Kuid ta lasti need kõik — mööduda!

Ei isegi surm, mis astus kord ta maja lähedale, kui Laatsaruse kannatused lõppesid, ei mõinud hetkekski panna teda tõsiselt mõtlema. Ei mingi asi mõjunud talle. Tema majas walitses waid rõõm ja pidu.

Kuid kord astus kutsumatu mõõras ta läwest üle. Piduõnne lõppesid ootamatult. „Rikas suri ja maeti.“ Milline kohutaw lõpp hiilgawale piduõnnele! Ja kui see oleks olnud lõpp! See oleks olnud talle õnneks. Kuid nüüd lõppes waid rikkus ja isekas nauding, mille ajemele astusid lootusetud waewad. Polnud seal isegi weetilukagi kõrmetawa janu kustutamiseks.

Nüüd oli tal hääl aeg mõtlemiseks. Nüüd mälestas ta ka Laatsarust. Kuid — liig hilja! See ei tarwitunud enam abi ega kaastunnet, tal oli nüüd „loputus“. Nüüd mõtles ta ka oma wendadele, isegi nende päästmisele, kuid kõik — liig hilja!

Kui kole! Terwe elu täis võimalust päästmiseks ja armastustööks, mis oleks mõinud tuua rõõmu ja õnnistust nii sisse elus kui igawikus, kuid maitsmisshimu, isekus ning sõnakuulmatus Jumala hääle wastu häwitawad kõik. Kõik elus, surmas — mitte midagi! Laatsarusel ei olnud midagi elus, kuid surmas kõik. Sest tal oli kõik Jumalaks.

Isjand, aita meid elada õieti, kas oleme rikkad wõi waeused!

Rikkus ei tule melle uft jumalariiki, ega aita meid waeusistna sisse. Kõik oleneb meie wahekorrasst Jumalaga.

Raikkille.

Ruudsed sõnad.

Uhelegi kirele ei õhwerda Saksa rahwas kaugeltki nii palju raha, aega, terwist ja mõistust, kui joomisele. Üks rahwas, kes oma sübdant piiritusega elustab, oma rahwustunnet õigesti peab tooma, peab ikka enam sllgawamale wajuuma ning muutuma pilkeks ning naeruks oma naaberrahwaile.

R o s e g g e r.

Kes palmeta elust läbi läheb, see on mehe sarnane, kes kõnnib ringi ühes majas selle peremest termitamata, läheb läbi aia ega tea mitte, kes kõik seda istutanud on. Inimesed ilma palmeta on waimliselt wäesestunud, ka siis kui neid nimetataksegi waimukaiks.

Friedrich Naumann.

Rõik mõib veel korda seada.

Sellest ei teadnud kahjuks midagi too noor neiu, keda nägin lamamas nii kahwatult surmale määratuna haigewoodil. Ta nime ei tea ma, kuid ma kuulsin ta lugu, paljude noorte inimeste elulugu, kes seda mitte ei tea, et kõik mõib veel uuesti korda seada. See noor neiu oli Berliini tulnud, oli siin leidnud ühe koha, kuid warsti langenud suurlinna kiusatusisse. Kui ta oma patu tagajärgi kõige kibedamal wiisil pidi kogema, püüdis ta oma elule aknast wäljahüppamisega lühikest lõppu teha. Ta suri warsti peale selle.

Ka see elu, kuigi see oli kõrbeks muutunud, oleks mõind veel muutuda uueks õitsewaks eluks. Jumal on meie patu wõõse saatnud abimehe — Jeesuse Kristuse. Ja tema teeb imesid. Isegi südametunnistus, see imelikum asi inimeses, mõib jälle tema läbi saada puhtaks. Iseand ise teeb selle ime oma were läbi ja annab ju wana murtud, lootusetu elu uena sulle tagasi.

Rõik mõib veel parandatud saada. Ainult inimesed, kes Jumalat ei tunne, ütlevad: „Pole enam mingit lootust.“ Für Alle.

Wäikesed meelepahandused.

Üks laew sattus inimsööjate kätte. Laewa meeskond nähes oma abitud seisukorda haarasid omapärase kattsseabinõu järele. Nad katsid kogu laewa lae peenete naeltega, mis pealetormajatele paljasjalgeile meestele tungisid jalataldadesse. Sõudse kifaga nad hüppasid tagasi merre. Nad olid warustatud wõitlusseks relwadega meeskonna wastu, kuid wäikeste terawate naelte wastu laewalael ei suutnud nad midagi.

Wäikesed meelepahandused, milliseid kohtame peaaegu igapäew oma eluteel, walmistawad meile sageli wäljakannatamatuid kibedusi. Meile näib kergem olewat arwestada tõfiste elukülmustega, mis meile siin ilmas ette astuvad, kui edukalt wõidelda wäikeste wastumeeljuste wastu meie igapäewases elus. Ja ometi — „kui sa juba jalamehega kätes ära wäsid, mida tahad sa teha siis, kui sa ratsamehega pead sammu pidama?“

Für Alle.

Rõik raamatud, mida ma lugenud olen, pole mulle sellist troosti annud, kui sõnad: „Ja kui ma ka surmawarju orus käin, ei karda ma kurja (Psalms 23)“ Kant.

Paulud.

1.

Wiisil: Ma kummardan sind, arnu vägi. P. 445.

Dh laulge Jeesu armastusest, Kes risti surma kannatand, Ja meie hinged eksitusest, Ja põrgu piinast lunastand; See eest full' tänu, kiitust toome, Truu Jeesus, ja sind kummardame.

Dh seda ime armuleeti, Mis Jumal kannab südames! Ei seda kustuta' wõi keegi, Ei ükski vägi ilma sees, See eest full' tänu kiitust toome, Truu Jeesus, ja sind kummardame.

2.

Wiisil: Wõitle hästi, kui sind Jumal. P. 65.

Taewa Isa arm meil särab, Kui üks selge tuletorn, Meie hoolde wäiksed lambid, Kanna ääre jäätud on.

Koor: Põlegu need wäiksed lambid, Näitku walgust merele, Mõnda meremeest wõid päästa Surma hädast tõesti.

Batu õõ, nii paks ja pime, Lained hirmsast' murravad, Mitmed silwad igatsedes walgust näha tahavad. (Talle tiit. 224).

3.

Wiisil: Sigemat', Jumal full'.

Koorus, sind hüütakse, Aeg üürite, Päästa sind püütakse, Aeg üürite; Su kuldne kewade Lääb mööda kiiresti, Ei tule tagasi, Aeg üürite.

Bea närtfib eluõis, Aeg üürite, Dh kuhu saad sa siis? Aeg üürite; Maailma rõõm ja lust Toob palju wiletust, Ja wiimaks hufatust, Aeg üürite.

Surm tuleb ootmata, Aeg üürite Wiib noori ära ka, Aeg üürite! Dh nõua hoolega, et õndsaks saaksid sa, Kui pead surema, Aeg üürite.

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja Peeter Sink. „Wõta ja loe“ hind à 2 senti; 10 tükki — 15 senti. Ilmub 1 x kuus. Makstab aastas 30 s., 1/2 a. 20 s., wälismaale 60 s. aastas. Tellige, lewitage ja paluge! Toetusi traktatmisjoni heaks, tellimisi ja kaastõid saata toimetaja aadressil P. Sink, Pääseje 5—7, Tallinn, tel. 446-22.

Ilmub 10. jaanuaril 1936.

„Kõlwaaja“ trükk, Tallinn Kataktaewu 6, tel. 450-67.